

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: L. Pruteanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, A. Nogai, Vl. Brașoveanu
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție
Judecători: Ala Cobăneanu, Ion Druță, Nicolae Craiu

ÎN C H E I E R E

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Ala Cobăneanu
Judecători: Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând cererea avocatului Roșca-Bot Victoria în interesele executorului judecătoresc Popa Ana, cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare la încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătoresc Popa Ana împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, privind contestarea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 06 august 2015, avocatul Victoria Roșca, în interesele Anei Popa, s-a adresat în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, privind contestarea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, a indicat că, la 02 aprilie 2015, Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești a emis o decizie, prin care a dispus admiterea solicitării Societății cu Răspundere Limitată „Auto-Mar” privind atragerea la răspundere disciplinară și aplicarea față de executorul judecătoresc Popa Ana a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare.

În partea motivantă a deciziei contestate, Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești a stabilit că, la luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, prin încheierea nr.006s805/2014 din 31 octombrie 2014 privind încasarea

taxei de stat în sumă de 78,63 lei, executorul judecătoresc a încălcat principiul legalității, egalității și disponibilității, principii consfințite prin art.2-4 Cod de executare, astfel, fiind ignorate și prevederile art. 1(1) din același cod, care stabilește, că, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorului, recunoscute printr-un document executoriu, prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

Indică reclamanta că, Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești a constatat încălcarea legislației de către executorul judecătoresc Popa Ana la etapa aplicării măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu. Totodată, Colegiul a constatat, că în acțiunile executorului judecătoresc sunt prezente elementele abaterii disciplinare, prevăzute la art.21 lit.b¹) al Legii privind executorii judecătorești.

Specifică că, în temeiul art.60 Cod de executare, la data de 31 octombrie 2014, a intentat procedura de executare și în aceeași zi a emis încheierea de aplicare a măsurilor de asigurare.

La data de 07 noiembrie 2014, debitorul a stins datoria și la aceeași dată fiind emisă încheierea de încasare a cheltuielilor de executare.

La data de 20 noiembrie 2014, executorul judecătoresc a recepționat comunicatul informativ privind disponibilitatea mijloacelor bănești în contul bancar al debitorului și la aceeași dată a emis ordinul incaso, iar la data imediat următoare, 21 noiembrie 2014, a emis încheierea de ridicare a măsurilor de asigurare.

Reclamanta a indicat că, acționând în temeiul art.38 alin.1) Cod de executare, la data de 07 noiembrie 2014 a emis încheierea de încasare a onorariului, acordându-i debitorului un termen de executare de 15 zile. Încheierea respectivă, împreună cu încheierea de achitare a spezelor și taxelor de executare a fost expediată prin scrisoare cu aviz recomandat debitorului.

A mai specificat că, argumentul de bază al Colegiului disciplinar în vederea sancționării executorului judecătoresc constă în faptul, că măsurile de asigurare aplicate de către executorul judecătoresc nu au fost necesare și rezonabile, iar acțiunile executorului judecătoresc trebuiau să fie întreprinse în condițiile legii și bazate pe raționament, orice măsură de asigurare urmează să fie proporțională.

Reclamanta a mai indicat că, necesitatea aplicării măsurilor de asigurare constă în însăși sarcina procedurii de executare - realizarea drepturilor creditorului, recunoscute printr-un document executoriu. Rezonabilitatea măsurilor de asigurare trebuie interpretată în coraport cu riscul existent privind executarea de facto a documentului executoriu. Executorul judecătoresc este împuternicit prin lege cu dreptul de a aplica una, sau mai multe măsuri de asigurare, enumerate exhaustiv în conținutul art.63 Cod de executare. Reieșind din riscul privind incertitudinea valorii bunurilor deținute de debitor, de cele mai dese ori incertitudinea apare vis-a-vis de existența acestor bunuri, atunci executorul judecătoresc, este nevoit să aplice toate măsurile de asigurare prevăzute de lege.

Totodată, proporționalitatea aplicării măsurilor de asigurare nu trebuie înțeleasă matematic (1 măsură = cu 100 lei, etc), ci trebuie relaționată cu faptul că în încheierea, prin care se aplică măsurile de asigurare, executorul judecătoresc trebuie să indice mărimea sumei urmărite - obligație executată de reclamant în speța respectivă.

Referitor la legalitatea acțiunilor sale a indicat art.11, art.38, art.63 Cod de executare, iar privitor la raționamentul, pe care s-a bazat executorul judecătoresc invocă documentul executoriu, primit spre executare la demersul Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău.

A menționat, că prin decizia sa, Colegiul disciplinar a indicat că, executorul judecătoresc a neglijat alte principii fundamentale, precum sunt: principiul legalității, principiul egalității și principiul disponibilității, fapt ce a determinat să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Solicită anularea deciziei Colegiului disciplinar din 02 aprilie 2015, prin care a fost atrasă la răspundere disciplinară cu aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată efectiv suportate.

Prin hotărârea judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă integral, fiind dispusă anularea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 02 aprilie 2015, prin care în acțiunile executorului judecătoresc Popa Ana s-a constatat o abatere disciplinară și i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de muștrare, ca fiind emisă contrar prevederilor legii. S-a încasat de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Anei Popa, cheltuielile de judecată în mărime de 2 500 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu menținerea hotărârii judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 decembrie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la data de 16 septembrie 2016, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 decembrie 2015 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată integral ca fiind neîntemeiată.

Menționează că decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 urmează a fi casată, deoarece instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, eronat a interpretat dreptul material care reglementează anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Astfel, instanța eronat a interpretat și aplicat art. 21 al Legii cu privire la executorii judecătorești, dispozițiile căruia reglementează că executorul judecătoresc poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale, în cazul acțiunilor sau omisiunilor care contravin dispozițiilor stabilite de lege.

La caz, în cadrul procedurii disciplinare pornită împotriva executorului judecătoresc Popa Ana, Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești a stabilit, că

acțiunile executorului judecătoresc A. Popa se încadrează în prevederile art. 22 alin. (2) lit. b) al Legii cu privire la executorii judecătorești, motivând că la luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu din 31 octombrie 2014 privind încasarea de la "Auto Mar" Societate cu Răspundere Limitată a taxei de stat în sumă de 78,63 lei, executorul judecătoresc a încălcat principiul legalității, egalității și disponibilității, principiul consfințite prin art. 2-4 Cod de executare, astfel, fiind ignorate și prevederile art. 1() din același cod care stabilește, că procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege. Or, în cadrul procedurii de executare nominalizate, executorul judecătoresc Popa Ana, întru asigurarea executării, încasării de la debitor a taxei de stat în sumă de 78,63 lei, a dispus luarea măsurilor de asigurare care nu au fost necesare și rezonabile în cadrul executării documentului executoriu. Prin urmare, Colegiul a considerat că acțiunile executorului judecătoresc trebuie să fie întreprinse în condițiile legii și bazate pe raționament, orice măsură de asigurare urmează să fie proporțională. Executorul judecătoresc Popa Ana a ignorat aceste principii, fapt care în opinia Colegiului constituie abatere disciplinară. Ilegalitatea acestor acțiuni este stabilită și prin hotărâre judecătorească.

Menționează că, executorul judecătoresc Popa Ana a aplicat restricții excesive asupra dreptului de proprietate și neproporționale scopului acestor restricții. Or, potrivit art.54 alin.(4) din Constituția RM, restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

A mai menționat că luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu din 31 octombrie 2014 privind încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată "Auto Mar" a taxei de stat în sumă de 78,63 lei, nu este ilegală, ci încalcă principiul legalității, egalității și disponibilității principiul consfințite prin art.2-4 Cod de executare, fiind ignorate prevederile art.1 alin.(1) din același cod, care stabilește că procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea dreptului creditorului recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare în modul stabilit de lege. Totodată, acțiunile executorului a generat un risc sporit de creare a prejudiciului material creditorului, inclusiv a venitului ratat.

Relevă că, acțiunile intimatului ce constituie abatere disciplinară nu constituie neglijență ci o intenție directă de a încălca legea, acțiune contrară jurământului depus de Popa Ana conform art.13 al Legii cu privire la executorii judecătorești. Astfel, argumentele instanței de apel precum că instanța de fond corect a reținut momentul precum că în acțiunile executorului judecătoresc Popa Ana nu au fost constatate careva acțiuni care ar putea constitui o încălcare gravă a legislației, sunt inexplicabile, nejustificate.

Consideră că, decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 02 aprilie 2015, a fost emisă cu respectarea competenței și a procedurii stabilite.

În final invocă că, hotărârea privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma de muștrare executorului judecătoresc Popa Ana a fost luată în unanimitate de membrii Colegiului. Astfel, Ministerul Justiției nu poartă răspundere pentru acțiunile Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, recursul declarat de Ministerul Justiției s-a considerat inadmisibil.

La 21 decembrie 2016, avocatul Roșca-Bot Victoria în interesele executorului judecătoresc Popa Ana a depus cerere cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare la încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, solicitând încasarea din contul Ministerului Justiției în favoarea executorului judecătoresc Popa Ana a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 500 lei, suportate în urma adresării la avocat pentru întocmirea unei referințe la recursul declarat de Ministerul Justiției.

Studiind cererea în raport cu materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

La caz se constată că prin încheierea Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, recursul declarat de către Ministerul Justiției a fost considerat inadmisibil.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, înaintând cererea cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare, avocatul Roșca-Bot Victoria în interesele executorului judecătoresc Popa Ana a invocat omiterea soluționării de către instanța de recurs a problemei compensării cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 500 lei, achitate avocatului în vederea depunerii referinței în instanța de recurs. În acest sens a fost anexat bonul de plată pentru serviciile juridice în sumă de 500 lei și raportul acțiunilor efectuate de avocat.

Colegiului civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, solicitarea de a încasa cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 500 lei, care s-au format în urma achitării serviciilor acordate avocatului Roșca-Bot Victoria la depunerea referinței în instanța de recurs, este neîntemeiată.

Or, la caz recursul declarat de către Ministerul Justiției s-a considerat inadmisibil prin încheierea din 07 decembrie 2016, care a fost emisă în limitele art. 440 din Codul de procedură civilă.

În asemenea circumstanțe, executorul judecătoresc Popa Ana nu este îngrădită de posibilitatea încasării sumei solicitate prin înaintarea unei acțiuni separate în instanța de drept comun.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea avocatului Roșca-Bot Victoria depusă în interesele executorului judecătoresc Popa Ana, cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare în sensul art. 250 din Codul de procedură civilă, în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică suportate pentru întocmirea referinței.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) lit. c) și art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

A respinge cererea avocatului Roșca-Bot Victoria în interesele executorului judecătoresc Popa Ana, cu privire la emiterea unei încheieri suplimentare, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătoresc Popa Ana împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, privind contestarea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Ion Druță

Nicolae Craiu